

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru**k Oznámeniu Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o Opatreniach EÚ na zlepšenie environmentálneho súladu a správy životného prostredia**

[COM(2018) 10 final]

(2018/C 283/11)

Spravodajca: **Arnaud SCHWARTZ**

Konzultácia	Európska komisia, 12. februára 2018
Právny základ	článok 304 Zmluvy o fungovaní Európskej únie
Rozhodnutie plenárneho zhromaždenia	16. januára 2018
Príslušná sekcia	sekcia pre poľnohospodárstvo, rozvoj vidieka a životné prostredie
Prijaté v sekcii	03. mája 2018
Prijaté v pléne	23. mája 2018
Plenárne zasadnutie č.	535
Výsledok hlasovania (za/proti/zdržalo sa)	192/02/05

1. Závbery a odporúčania

1.1. Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV) prijíma skúmané oznámenie s výhradami, pretože vzhľadom na súčasnú mieru poškodenia životného prostredia akčný plán na posilnenie dodržiavania environmentálnej legislatívy EÚ a zlepšenie správy v oblasti životného prostredia predstavený Európskou komisiou vykazuje vážny nedostatok ambícií a prostriedkov.

1.2. EHSV je ešte obozretnejší, keďže rovnako ako Komisia vidí, že nedostatočné dodržiavanie mechanizmov zabezpečujúcich uplatňovanie právnych predpisov a vykonávanie environmentálnej správy je poľutovaniahodným činiteľom, ktorý podnecuje nekalú konkurenciu a spôsobuje hospodárske straty.

1.3. EHSV rovnako ako Komisia poukazuje na to, že súčasné nedostatky oslabujú dôveru občanov v účinnosť právnych predpisov EÚ, a žiada členské štáty a Komisiu zmobilizovať viac finančných prostriedkov na prijatie ďalších pracovníkov, aby bolo možné sledovať, ako prebieha správa životného prostredia a uplatňovanie environmentálnych právnych predpisov.

1.4. Ako sa uvádza v oznámení s názvom *Právo EÚ: Lepšie výsledky pomocou lepšieho uplatňovania práva*: „porušovanie práva EÚ nie je rutinná záležitosť“ a nemalo by sa brať na ľahkú váhu ⁽¹⁾. EHSV sa domnieva, že nesúlad s právnymi predpismi EÚ sa musí riešiť na dosť vysokej úrovni a včas, čo skúmané oznámenie nezabezpečuje ⁽²⁾.

1.5. V oznámení sa zameriava pozornosť iba na zvyšovanie kapacít a podporu na úrovni členských štátov. Žiadne z opatrení nesúvisí s monitorovaním ani presadzovaním na úrovni EÚ, ktoré by zabezpečovala Komisia ako „ochrankyňa zmluvy“. Akčný plán sa nezaobrá takými dôvodmi porušovania pravidiel, ako je oportunistický a chýbajúca politická vôľa, ktoré nesúvisia ani s nejasnosťami, ani s nedostatkom kapacít. Podporovať členské štáty je síce nevyhnutné, ale nezáväzná opatrenia tohto akčného plánu nemôžu byť jedinou stratégiou na zlepšenie dodržiavania environmentálnej legislatívy.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 18, 19.1.2017, s 10.

⁽²⁾ COM(2018) 010 final.

1.6. Okrem toho EHSV odkazujúc na svoje stanovisko⁽³⁾ žiada Komisiu najmä o to, aby svoj akčný plán doplnila o zásadný prvok, ktorým je prístup k spravodlivosti. Taktiež žiada, aby sa riešila problematika nákladov občianskej spoločnosti na tento prístup k spravodlivosti.

1.7. EHSV tiež zdôrazňuje, že je v prvom rade potrebné vynaložiť väčšie úsilie na predchádzanie škodám na životnom prostredí a že preventívne stratégie by vždy mali mať prednosť pred nápravnými opatreniami. Konzistentné a dôsledné presadzovanie environmentálnych právnych predpisov členskými štátmi a Komisiou je na tento účel nevyhnutné, pretože slúži ako silný odstrašujúci prostriedok na zabránenie ďalšej degradácii. Okrem toho by boli vítané komunikačné kampane zamerané na zainteresované subjekty a verejnosť, aby sa zvýšilo povedomie týchto aktérov, a tak sa posilnila ostražitosť verejnosti v tejto oblasti. Na to, aby sa verejnosť chopila tejto úlohy, je potrebný účinný prístup k spravodlivosti v environmentálnej oblasti.

1.8. EHSV víta možnosť, aby jeho zástupcovia boli vymenovaní za členov Fóra pre environmentálny súlad a správu životného prostredia. Na tento účel odporúča, aby členmi tohto fóra boli traja jeho členovia (jeden z každej skupiny), ktorí by nemali iba štatút pozorovateľa, ale by mali aj hlasovacie právo.

1.9. EHSV žiada Komisiu, aby zabezpečila zmysluplný a účinný dialóg s organizáciami občianskej spoločnosti vo Fóre pre environmentálny súlad a správu životného prostredia, čím sa dosiahne, že ich hlasy budú vypočuté. V súvislosti s dodržiavaním environmentálnych právnych predpisov zdôrazňuje rozhodujúcu úlohu organizácií občianskej spoločnosti hlavne v úsilí dohliadať na právny štát, spoločné statky a ochranu verejnosti.

2. Všeobecné pripomienky

2.1. Tak v stanovisku na tému *Preskúvanie vykonávania environmentálnych právnych predpisov*⁽⁴⁾, ako i v stanovisku na tému *Prístup k spravodlivosti na štátnej úrovni v súvislosti s opatreniami na vykonávanie právnych predpisov EÚ v oblasti životného prostredia*⁽⁵⁾ EHSV zdôrazňuje, že v mnohých členských štátoch EÚ je vážnym problémom nedostatočné, roztrieštené a nerovnomerné vykonávanie environmentálnych právnych predpisov EÚ.

2.2. Oznámenie Komisie COM(2018) 10 final predstavuje akčný plán na posilnenie dodržiavania environmentálnej legislatívy EÚ a zlepšenie správy v oblasti životného prostredia.

2.3. V pláne sa počíta s úzkou spoluprácou Komisie, členských štátov a odborníkov (inšpektorov, audítorov, policajtov a prokurátorov), ktorej cieľom má byť vytvorenie inteligentnej a spoločnej kultúry dodržiavania environmentálnych právnych predpisov EÚ s cieľom vytvoriť inteligentnú a kolaboratívnu kultúru dodržiavania environmentálnych pravidiel EÚ, pričom však ide o malý zlomok toho, čo je potrebné na zabezpečenie vykonávania týchto právnych predpisov.

2.4. Ich vykonávaniu bránia významné prekážky spojené s pretrvávajúcimi problémami (napríklad difúzne znečisťovanie vody, zlá kvalita ovzdušia, neuspokojivé spracovanie odpadu, úbytok druhov a biotopov).

2.5. Podľa Komisie dosahujú náklady vyplývajúce z nevykonávania týchto predpisov 50 miliárd EUR ročne.

2.6. Popri spomenutých hospodárskych ziskoch by sa účinnejším uplatňovaním tejto legislatívy mohli dosiahnuť aj mnohé iné prínosy (vrátane prínosov pre verejnú zdravotníctvo a dlhodobé zdroje, ktoré spoločnosť potrebuje).

2.7. Navyše medzi príčiny nedostatočného uplatňovania pravidiel EÚ patria slabé mechanizmy presadzovania dodržiavania právnych predpisov a efektívnej správy na európskej, štátnej, regionálnej a miestnej úrovni (vrátane nedostatočnej kontroly).

2.8. Tieto slabé mechanizmy zároveň podnecujú nekalú konkurenciu podnikov a spôsobujú hospodárske straty (napr. výpadky daňových príjmov). To oslabuje dôveru verejnosti v účinnosť právnych predpisov EÚ.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 129, 11.4.2018, s 65.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 345, 13.10.2017, s 114.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ C 129, 11.4.2018, s 65.

2.9. Preto Komisia navrhla deväťbodový akčný plán doplnený o vytvorenie expertnej skupiny nazvanej Fórum pre environmentálny súlad a správu životného prostredia ⁽⁶⁾.

2.10. Deväť typov opatrení, ktoré sa podľa tohto akčného plánu navrhujú vykonať, je stanovených v prílohe 1 k pracovnému dokumentu útvarov Komisie ⁽⁷⁾.

3. Konkrétne pripomienky

3.1. Európa vzorom a ochrana verejnosti

3.1.1. V globálnom kontexte by sa EÚ mala snažiť byť priekopníkom účinnej ochrany životného prostredia a svojich občanov a mala by trvať na tom, aby táto problematika dostala prioritu. Keďže už máme právne predpisy a už sa podnikli dôležité kroky, skutočnosť, že EÚ nedokáže zabezpečiť dodržiavanie týchto predpisov, je pre ňu premárnenou príležitosťou ukázať, že sa drží svojich hodnôt a má na veci skutočný vplyv.

3.1.2. EHSV upozorňuje Európsku komisiu, že úroveň ochrany občanov je za určitých okolností veľmi zlá. Dodržiavanie právnych predpisov EÚ vo všetkých členských štátoch má veľký význam, pretože nesprávne právne predpisy členských štátov sústavne obmedzujú schopnosť občanov uplatňovať svoje práva a plne čerpať z výhod plynúcich z právnych predpisov EÚ. Je to osobitne dôležité v súvislosti s právnymi predpismi v oblasti životného prostredia, pretože napríklad nedodržiavanie noriem kvality ovzdušia výrazne vplyva na ľudské zdravie.

3.1.3. EHSV upriamuje pozornosť Komisie na svoje stanovisko ⁽⁸⁾ a dúfa, že v akčnom pláne Komisie sa toto stanovisko zohľadní. Okrem toho vyjadruje nádej, že akčný plán bude okrem trestnej činnosti v oblasti odpadov a voľne žijúcich druhov zameraný napríklad aj na reguláciu, kontroly a správu v oblasti nanomateriálov a látok narúšajúcich endokrinný systém.

3.1.4. EHSV by však chcel zdôrazniť, že oceňuje snahu Komisie presadzovať napríklad používanie diaľkovo pilotovaných lietadiel a aplikácií pre smartfóny na nahlasovanie alebo zisťovanie poškodenia životného prostredia a podporovať členské štáty a miestne a regionálne orgány (ako je to napríklad v Írsku), aby ich používali buď samy, alebo aby podporovali verejné iniciatívy, ktoré môžu zlepšiť vykonávanie právnych predpisov v oblasti životného prostredia pomocou takéhoto druhu nástrojov.

3.2. Jednotný trh a hospodárske aspekty

3.2.1. Dôsledné vykonávanie environmentálnych právnych predpisov je jedným z hlavných prvkov jednotného trhu. Nedôsledné vykonávanie týchto právnych predpisov vytvára neoprávnené výhody pre podniky v tých členských štátoch, v ktorých sa právne predpisy nedodržiavajú. V dôsledku tejto situácie vznikajú rozdielne trhové podmienky a podniky v EÚ dostávajú nesprávne signály.

3.2.2. Vo všetkých členských štátoch je potrebné jednotné a dôsledné uplatňovanie pravidiel, aby sa zabezpečilo, že ich porušovanie sa bude v celej EÚ postihovať rovnako. Bude sa tak chrániť právny štát, podnikom sa umožní spoliehať sa na právne predpisy EÚ a zároveň sa vytvoria rovnaké podmienky hospodárskej súťaže pre podniky vo všetkých členských štátoch.

3.2.3. Komisia vo svojom oznámení tvrdí, že náklady vyplývajúce z nevykonávania právnych predpisov dosahujú 50 miliárd EUR ročne. V štúdiu Komisie, v ktorej sa posudzujú výhody vyplývajúce z presadzovania environmentálnych právnych predpisov EÚ (*Study to assess the benefits delivered through the enforcement of EU environmental legislation* ⁽⁹⁾) sa uvádzajú aj rozsiahle hospodárske výhody, ktoré môže dodržiavanie týchto predpisov priniesť. Okrem prínosov pre životné prostredie, zdravie a právny štát by mal jestvovať aj jasný hospodársky záujem na tom, aby sa riadnym presadzovaním súčasných environmentálnych právnych predpisov predišlo ďalším škodám na životnom prostredí.

3.2.4. EHSV pripomína Komisii, že na overovanie uplatňovania pravidiel ochrany životného prostredia a environmentálnej správy je potrebných viac ľudských a finančných zdrojov, ako to už uviedol vo svojom stanovisku na tému *Akčný plán pre prírodu, ľudí a hospodárstvo* ⁽¹⁰⁾. Nedostatočné sú predovšetkým prostriedky potrebné na dosiahnutie dohodnutých cieľov, napríklad v oblasti biodiverzity.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ C 19, 19.1.2018, s 3.

⁽⁷⁾ SWD(2018) 010 final.

⁽⁸⁾ Ú. v. EÚ C 345, 13.10.2017, s 114.

⁽⁹⁾ <https://publications.europa.eu/sk/publication-detail/-/publication/219e8506-9adf-11e6-868c-01aa75ed71a1/language-sk/format-PDF/source-44154917>.

⁽¹⁰⁾ Ú. v. EÚ C 129, 11.4.2018, s 90.

3.2.5. EHSV si okrem iného želá, aby EÚ v rámci dvojstranných a mnohostranných obchodných rokovaní systematicky zabezpečovala, že sa na dovážané výrobky budú uplatňovať také sociálne a environmentálne právne predpisy, ktoré budú zodpovedať jej predpisom.

3.3. Postupy Komisie v oblasti presadzovania uplatňovania predpisov

3.3.1. Členské štáty síce majú primárnu zodpovednosť za správne implementovanie a uplatňovanie právnych predpisov EÚ, ale Komisia je ochrankyňou zmlúv⁽¹¹⁾. Je preto potrebné zabezpečiť, aby sa environmentálne nástroje rešpektovali a aby členské štáty neprijímali opatrenia, ktoré by mohli ohroziť dosiahnutie cieľov EÚ v oblasti ochrany životného prostredia⁽¹²⁾. Komisia pritom v súlade s článkom 258 ZFEÚ disponuje diskrečnou právomocou predložiť vec súdu.

3.3.2. Vzhľadom na cezhraničné účinky škôd na životnom prostredí má dodržiavanie predpisov v jednom členskom štáte veľký význam pre všetky členské štáty, ktoré sa snažia ochrániť svojich občanov a zabrániť degradácii životného prostredia na svojom území. Komisia preto zohráva dôležitú úlohu pri ochrane tohto spoločného záujmu EÚ a zabezpečení prístupu k spravodlivosti v cezhraničných sporoch.

3.3.3. V roku 2013 Európsky parlament a Rada uviedli, že „zlepšenie vykonávania *acquis* Únie v oblasti životného prostredia na úrovni členských štátov [...] bude mať v nadchádzajúcich rokoch najvyššiu prioritu“⁽¹³⁾. Komisia v oznámení s názvom *Právo EÚ: Lepšie výsledky pomocou lepšieho uplatňovania práva*⁽¹⁴⁾ zdôrazňuje význam strategického použitia svojich právomocí v oblasti presadzovania práva, pokiaľ ide o jej zameranie na najzávažnejšie prípady porušenia práva EÚ, ktoré poškodzujú záujmy občanov a podnikov EÚ. Dodržiavanie environmentálnych predpisov je pre EÚ zásadné, pretože má priamy vplyv na jednotný trh a zdravie občanov EÚ, a pri presadzovaní právnych predpisov Komisiou by malo byť jednoznačnou prioritou.

3.3.4. EHSV upozorňuje, že konania vo veci porušenia predpisov majú okrem okamžitého uplatnenia v konkrétnom prípade aj ďalšie prínosy⁽¹⁵⁾. Účinné postupy vymáhania dávajú členským štátom jasný signál, že EÚ považuje ochranu svojich občanov a životného prostredia za jednu z najvyšších priorít.

3.3.5. Systematické stíhanie porušovania právnych predpisov pôsobí aj ako dôležitý odrádzajúci činiteľ, ktorý celkovejšie obmedzuje nedodržiavanie pravidiel. Tento prístup by posilnil aj dôveru v právne predpisy EÚ mimo problematiky ochrany životného prostredia a mal by kladné vedľajšie účinky aj v ďalších oblastiach legislatívy EÚ.

3.4. Účinnosť práva

3.4.1. Organizácie zastupujúce občiansku spoločnosť zaznamenali vo viacerých krajinách odstraňovanie environmentálneho trestného práva, ako aj prekážky v prístupe verejnosti k spravodlivosti a správe životného prostredia, čo môže byť spôsobené nesprávnym výkladom niektorých politických usmernení EÚ (napr. stratégia lepšej tvorby právnych predpisov, ktorá vedie k zjednodušovaniu a experimentovaniu, a umožňuje tak porušovanie týchto pravidiel).

3.4.2. Navyše by pri niektorých environmentálnych politikách EÚ mali členské štáty riešiť skôr nedostatočné uplatňovanie právnych predpisov, a nie k nim pridávať podľa nich vhodné, ale v skutočnosti zbytočné ustanovenia. Táto nadmerná regulácia na úrovni členských štátov by mohla vyvolať falošný dojem, že členské štáty sú veľmi ambiciózne, pričom v skutočnosti v podstate zlyhávajú, lebo nedostatočne uplatňujú environmentálne právne predpisy EÚ, takže ich vlastne nedodržiavajú.

3.4.3. Hoci sú v oznámení predstavené tri úrovne intervencie na zabezpečenie dodržiavania právnych predpisov, nenavrhuje sa v ňom opatrenia, ktoré by sa týkali všetkých troch kategórií. Všetkými navrhnutými opatreniami sa presadzuje dodržiavanie právnych predpisov a vytváranie kapacít na úrovni členských štátov. Žiadne z nich sa netýka prijímania následných opatrení a opatrení na presadzovanie právnych predpisov samotnou Komisiou, čo z nich robí veľmi nezáväzný akčný plán, ktorý pravdepodobne neprinesie významné zlepšenie dodržiavania environmentálnych právnych predpisov.

⁽¹¹⁾ Článok 17 Zmluvy o Európskej únii.

⁽¹²⁾ Článok 4 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii.

⁽¹³⁾ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1386/2013/EÚ o všeobecnom environmentálnom akčnom programe Únie do roku 2020 „Dobrý život v rámci možností našej planéty“, Ú. v. EÚ L 354, 28.12.2013, s 171.

⁽¹⁴⁾ Ú. v. EÚ C 18, 19.1.2017, s. 10.

⁽¹⁵⁾ Ú. v. EÚ C 81, 2.3.2018, s 88.

3.4.4. Komisia teda vo svojom akčnom pláne nenavrhuje opatrenia na sledovanie a presadzovanie právnych predpisov na úrovni EÚ. Dokonca aj v rámci podporných mechanizmov, ktoré navrhla, premárnila príležitosť priradiť jednotlivým opatreniam jasné ciele, aby bolo možné zmerať účinnosť týchto opatrení. Finančná podpora nie je podmienená žiadnou zmenou praktík v členských štátoch, takže nemožno jasne predvídať výsledok, a preto sa spochybňuje aj účinnosť a vhodnosť navrhovaných opatrení.

3.4.5. EHSV okrem iného vyjadruje sklamanie z toho, že sa nepodarilo vyriešiť otázku vybavovania sťažností a vykonávania kontrol uplatňovania právnych predpisov EÚ v členských štátoch. Má vážne obavy, že v Komisii je nedostatočná politická vôľa, ktorá spôsobila, že v oblasti vybavovania sťažností sa nedosiahol žiadny pokrok. Nezáväzná povaha navrhovaných opatrení tieto obavy ešte zvyrazňuje.

3.4.6. Podľa EHSV by sa popri správnom uplatňovaní environmentálnych právnych predpisov a dobrej správy v tejto oblasti malo prihliadať aj na zásadu neznižovania úrovne právnej ochrany v týchto predpisoch s cieľom zabezpečiť udržateľný rozvoj.

3.4.7. V oznámení sa uznáva, že porušovanie predpisov môže mať rôzne dôvody, vrátane nedorozumenia, nesprávneho pochopenia alebo nedostatočnej akceptácie pravidiel, chýbajúcich investícií, oportunistu a trestnej činnosti. Komisia žiaľ všetky tieto dôvody dostatočne nerieši a navrhuje iba opatrenia na vyjasnenie nedorozumení a nesprávneho pochopenia pravidiel. Podporovať členské štáty je síce nevyhnutné, ale nemôže to byť jediná stratégia, ako zlepšiť dodržiavanie environmentálnych právnych predpisov, pretože nerieši väčšinu dôvodov, ktoré nevyplývajú ani z nedorozumenia, ani z obmedzených kapacít.

3.5. Prístup k spravodlivosti na štátnej a európskej úrovni

3.5.1. EHSV pripomína Komisii, že systematické porušovanie predpisov v členských štátoch a nedostatok riadneho presadzovania prostredníctvom súdov členských štátov jasne poukazujú na problém vykonávania spravodlivosti na národnej úrovni.

3.5.2. EHSV naliehavo žiada Komisiu, aby zohľadnila jeho odporúčanie uvedené v stanovisku o prístupe k spravodlivosti, pokiaľ ide o monitorovanie prejudiciálnych návrhov⁽¹⁶⁾. EHSV zdôrazňuje, že tieto prejudiciálne návrhy sú dôležité na zabezpečenie dodržiavania právnych predpisov EÚ a naliehavo vyzýva Komisiu, aby podala správu o používaní tohto nástroja súdmi členských štátov a o tom, do akej miery sa mu podriaďujú.

3.5.3. EHSV opakuje, že slobodný prístup k informáciám o životnom prostredí je zásadný pre verejnosť a organizácie občianskej spoločnosti, aby mohli vykonávať svoju úlohu verejného dohľadu⁽¹⁷⁾.

3.5.4. EHSV uznáva, že medzi súdnymi systémami členských štátov sú rozdiely, vyjadruje však sklamanie z toho, že sa nerieši ani otázka aktívnej legitímácie (*locus standi*), ani nákladov na začatie konania v členskom štáte. Tieto dva aspekty predstavujú značné prekážky pre občianske, spotrebiteľské, spoločenské a environmentálne organizácie, ktoré chcú žiadať, aby sa vlády a veľké podniky za svoju činnosť zodpovedali pred súdmi v členských štátoch.

3.5.5. Aj keď je aktívna legitímácia uznaná, EHSV opakuje, ako už zdôraznil vo svojom stanovisku⁽¹⁸⁾, že finančné zdroje organizácií občianskej spoločnosti sú veľmi obmedzené, čo často spôsobuje, že sa príslušným osobám odopiera spravodlivosť. Okrem toho tieto prekážky bránia organizáciám občianskej spoločnosti v tom, aby vykonávali svoju činnosť, ktorá prispieva k riadnemu uplatňovaniu platných právnych predpisov, ktoré je nevyhnutné na zachovanie právneho štátu.

3.5.6. EHSV tiež upozorňuje, že je dôležité zaviesť postupy, ktoré budú brániť zneužívaniu súdnych systémov. Treba to mať na pamäti pri udeľovaní prístupu k spravodlivosti mimovládny organizáciám. EHSV však zdôrazňuje, že prístup mimovládnych organizácií k spravodlivosti je prospešný, pretože umožňuje chrániť spotrebiteľov, zdravie a životné prostredie, čo je prospešné pre celú spoločnosť. Ustanovenia týkajúce sa zneužívania tohto prístupu preto musia byť konkrétne a ciele, aby nebránili dôležitej činnosti, ktorou mimovládne organizácie prispievajú k vykonávaniu právnych predpisov.

⁽¹⁶⁾ Ú. v. EÚ C 129, 11.4.2018, s. 65.

⁽¹⁷⁾ Ú. v. EÚ C 345, 13.10.2017, s. 114.

⁽¹⁸⁾ Ú. v. EÚ C 18, 19.1.2017, s. 10.

3.5.7. Skutočnosť, že Komisia a európske súdy nedokážu zabezpečiť dodržiavanie právnych predpisov EÚ, ohrozuje právny štát a oslabuje dôveru verejnosti a členských štátov a podnikov v právne predpisy EÚ. Okrem toho sťažuje prístup k spravodlivosti občanom, mimovládny organizáciám a podnikom, čo spôsobuje rastúcu nedôveru v efektívnosť Komisie a súdov a podkopáva dôveru v EÚ ako celok.

3.5.8. V oznámení sa navyše prehliadajú dva body, ktoré sú na európskej úrovni veľmi citlivé a týkajú sa prístupu k európskym súdom:

- prístup k spravodlivosti EÚ, ktorý sa zdôrazňoval na stretnutí strán Aarhuského dohovoru a týka sa interného fungovania inštitúcií a orgánov EÚ (napr. Komisia príliš rýchlo rozhoduje o tom, že v otázke sťažnosti neurobí žiadne opatrenia);
- zvyky určitých súdov členských štátov, ktoré odmietajú predkladať prejudiciálne otázky, a namiesto toho si samy v rozpore so zmluvami prisvojujú právo výkladu právnych predpisov EÚ, pričom niekedy dochádza k čudným rozhodnutiam (príklad z Francúzska: verejný spravodajca na zasadnutí Štátnej rady argumentoval, že položiť Súdnemu dvoru EÚ prejudiciálnu otázku je bezpredmetné, pretože tento súd sa príslušnou témou nikdy nezaoberal).

3.5.9. Preto EHSV žiada Komisiu, aby výslovne zahrnula uvedené aspekty týkajúce sa prístupu k spravodlivosti na úrovni členských štátov a EÚ, a zabezpečila tak globálny prístup, ktorý bude občanom prospešný tým, že bude v súčasnosti i budúcnosti chrániť ich zdravie a prostredie, v ktorom žijú.

V Bruseli 23. mája 2018

Predseda
Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru
Luca JAHIER
